

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvum Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

69. Pergentinvs picturam, cuius nescit pretium, duobus florenis dat proxenetæ vendendam, qui eam 40. florenis vendidit, & malè ex illis duos tantùm florenos dedit Pergentino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

extent, vel in quantū inventor inde factus sit ditior, si fuerint ab isto absumpta. **Confir.** Ius naturale non præcipit vniversim ea bona esse pauperibus distribuenda, vt patet ex recens dictis: Neque ius positivum, quia hoc vel loquitur tantū de bonis peregrini ab intestato morientis, vel de bonis iniuste acquisitis, vel est particulare certi alicuius loci, vel denique loquitur tantū de consilio, non de præcepto, Vt notat rectè Diana P. 9. Tr. 5. Res. 16. Vbi quæstionem hanc fusè & accuratè tractat.

Vnde patet ad *primum* in contrarium. Ad secundum *dicimus*, hæc bona omni dominio certo excidisse, nec ampliùs absolutè esse eorū, qui illa amiserunt, sed eatenus solū, quatenus inventor obligatus est, ea restituere domino, si compareat, vt proinde illorum voluntas parū sit attendenda; hinc tamen contrariam opinionem iudicamus probabilem, piam, & in praxi suadendam cum Laym. Tr. 1. de Iust c. 5. in fine.

LXIX. Pergentinus picturam habet, cuius ignorat pretium, hanc mittens amico Laurentino rogat, vt vno alteroꝝ floreno vendat. Laurentinus obsequium hoc libenter præstiturus inquit prius ex vno & altero, quantum pictura illius pretium putarent, & non maius esse duobus florenis intelligit; sed vltèrius apud peritiorem picturarum estimatorem indagans audit, pretium prædictæ

dicta pictura 40. florenis taxari, quo deinde pretio etiam vendidit, mittens duos tantum florenos Pergentino, & reliquos sibi reseruans. Queritur. Virum Laurentinus licite hoc fecerit?

Videtur licite fecisse. Ita Angelus. *V. Empirio. 28.* cuius opinionem probabilem putat Busenbaum *L. 3. Tr. 5. cap. 3. d. 8.* Tum quia Pergentinus non obligauit Laurentinum vendere picturam pretio maiore, sed certum determinauit. Tum quia Laurentinus potuisset dare alicui duos florenos offerenti, quod tamen non fecit, sed alium emptorem inquisiuit. Ergo repperit maius pretium est fructus industriæ.

Resp: Laurentinum illicitè fecisse, & tenere omne reliquum pretium ultra duos florenos restituere Pergentino. Ita Syluest. Gabriel. Navarr. Molin. *Tom. 3. D. 363. Less. de Iust. c. 21. n. 108. Palao de Iust. D. 5. pun. 16. & alij.* Ratio est, quia Laurentinus non habet vllum legitimum titulum, quo possit aliquid sibi ex pretio retinere; non ratione rei venditæ, cum hæc non sit ipse: nec ratione industriæ, cum augmentum pretij non sit fructus illius qualiscunque diligentia, sed picturæ venditæ ad dominum huius spectans.

Ad primum in contrarium dicimus, determinationem eam solum mente (extra specialem pactiõnem, qualis hinc non interuenit) factam esse, ne venderetur infra, non autem, ne supra, si fortè dignitas rei postularet. Ad se-

cundum patet ex dictis, nec aliud per industriam quamcunque adhibitam euincitur, quàm actionem proxenetæ referuari negotij gesti, vt bene Palao *loc. cit.* in fine.

LXX. *Placidus & Placidia coniuges tempore Bacchanalium larvis se induerunt, alijsque larvatis miscuerunt, ita tamen, vt neuter de altero quidquam sciret; interim post varias circumcursationes ita convenerunt, vt tandem rem simul haberent, rati ambo, alieno se coniugi copulari, donec altero die inspecta munera, quibus Placidus Placidiam ad facinus induxerat, errorem detegerent. Queritur. Vtrum Placidus adulterium: vnum vel plura peccata commiserit?*

Videtur imprimis non commisisse adulterium, quia hoc definitur à S. Thoma 2. 2. q. 152. art. 8. *voluntarius ad torum alienum accessus, per quem frangitur fides coniugalis.* Sed Placidus non comisit talem accessum. Ergo &c. Alij communiter existimant tria hinc commissa esse peccata. Nimirum duplex adulterij, & scandali. Ratio prioris est, quia hoc adulterio duo læduntur iura, scilicet propria vxor, & maritus adulteræ. Ratio posterioris, quia datur occasio ad ruinam.

Resp. I. Commisum esse peccatum adulterij non quidem *realiter*, sed *obiectiue*. Ita S. Thom. 1. 2. q. 19. art. 9. Ratio est, quia obiectum tribuit formam actui, prout hinc & nunc ab intellectu proponitur. Atqui Placido ob-

iecta